

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 153 (3017) szám

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 július 10

Hármas halom és apostoli kereszt örökíti meg az orosz rónákon a magyar honvédség felszabadító hadjáratát

Charkovtól 250 kilométernyire törtek előre a német páncélosok. Rosszosnál is átkeltek a Don folyón. Oriási páncélszázada Voronezsánál

Berlin kedvezően fogadta az új török kormányt

A Pesti írja: A Neue Zürcher Zeitung berlini tudósítója jelenti, hogy a német támadás különösen a német szárnyon folyik tovább nagy erővel Timosenko és csapatai ellen, amelyek a Dontól még nyugatra vannak. Rír szerint azok a német és szövetséges csapatok, amelyek közvetlenül a Charkov előtti szakaszon kiindulva, áttörték a szovjet állásokat, már elérték a Charkovtól keletre körülbelül 250 kilométerre levő Rosszos városát a voronyezs-rosztovi vasútvonal fontos állomását, azután a várostól északra és délre átkeltek a Don folyón. A voronyezsi szakaszon tomboló páncélos csata a világtörténelem eddig legnagyobb ilyen ütközete. Ezen a keskeny szakaszon mintegy 2000 páncélos viaskodik. A harcokban igen jelentékeny szerepet játszanak a magyar, román és szlovák csapatok.

Hármas halmok és apostoli kereszt az orosz pusztaságon

Mint a Magyar Távirati Irodával illetékes katonai helyen közlik, az Ukrajnában harcoló magyar erők katonai parancsnoka nemes és megértő módon gondoskodik a honvédség oroszországi hadjárata emlékének megörökítéséről. Az erről szóló napiparancs értelmében a honvédkötelékek azoknak a helységeknek tereink, amelyeken átvonulnak, valamint a fontosabb utvonalak kereszteződésénél felállítják a hármas halmot, az apostoli keresztet. Az emlékművek felirata orosz és magyar nyelven így hangzik:

Oroszok! Itt járt a magyar hadsereg, amely keresztet hozott és visszaadta nektek szabadságotokat. 1942.

Az emlékkresztet, amennyire a körülmények megengedik az orosz pópá és a lakosság jelenlétében ünnepélyes keretek között avatják fel a honvédek. A tábori lelkészek hangsúlyozzák beszédeikben, hogy a honvédség a gonoszág eltörlése és a kereszténység ellenségeinek elűzése miatt jött orosz földre és azt akarja, hogy az orosz nép újra boldog legyen, régi dicsőségében és békében éljen. Már sok helyen felállították az emlékkresztet. Az avató ünnepségeken az orosz nép is megható kegyelettel vesz részt. Az ünnepségek a Himnusz és a régi orosz nemzeti ének elénekülésével érnek véget.

Timosenko hadserege kétségbeesett helyzetbe került

Az Esti Újság írja: Londoni jelentés közli, a szovjet főhadiszálláson levő angol tudósítóknak azt a hírt, hogy a német hadseregnek sikerült a Don keleti partján 3 nagy hídfőt biztosítani.

Különösen nagy nehézséget okoz a szovjet hadvezetőségnek a szakadatlan német légitámadás, amely lehetetlenné teszi az ellátást és a hadianyagszállítást.

Az Exchange Telegraph az azt jelenti, hogy Timosenko hadserege a Moszkva-Voronyezs-Rosztov közötti vasútvonalon nem számíthat újabb pótlásra erőit a vidékről. A hadsereg ennélfog-

va kétségbeesett helyzetbe került.

Vichy jelentés szerint a francia kormány az alexandriai kikötőben internált francia hadihajók ügyében hozni elfoglalása következtében egyáltal-

Az oroszok már megelégtettek az angol-szász ígéretet

Bern. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A svájci lapok megállapítják, hogy a bolsevista csapatok helyzete egyre súlyosbodik. Idézik angol és amerikai hírirodák táviratait, melyek azt jelenik, hogy a német és szövetséges csapatok folytatják előnyomulásukat. A legutóbbi hír szerint német páncélos alakulatok gyorsan közelednek Rosszos felé.

Tokió. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A Nisi Nisi azt írja, hogy a londoni és washingtoni egyezmény, amelyből az angolszász hírverés olyan nagy hűhót csinált, nem járt semmi haszonnal a Szovjetre. Az Izvesztija

zántézt amerikai jegyzékre azt felte, ragaszkodik ahhoz a jogához, hogy a fegyverszüneti szerződés értelmében az Alexandriában internált francia hadihajók megtartsák lőszóikat és befuthassanak a legközelebbi francia kikötőbe. A válaszigyzék szerint Franciaország igényt tart jogainak tiszteletben tartására.

Hadműveleti övezet (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz hadsereg főhadiszállásáról jelentik: Az olasz hadsereg június havában a következő veszteséglistát ismerteti: Hadsereg és önkéntes milícia. Északafrikában 8409 halott, 1399 sebesült, 868 eltűnt. Szovjetunió. IX-ik lista. 60 halott 186 sebesült. Balkán-övezet. 466 halott, 496 sebesült. (A haditengerészetnél) 30 halott, 240 sebesült, 826 eltűnt. Légierő 35 halott, 70 sebesült, 178 eltűnt.

példán július 6-iki számában így ír: Az oroszok már megelégtettek az ígéretet, amelyeket Churchill és Roosevelt egyre-másra tesz, anélkül, hogy meg akarná, vagy meg tudná tartani.

Kairóból jelentik, hogy a közelgő angol főhadiszállás közlése szerint éjszaka német és olasz repülőgépek bombázták Alexandriát. A tengely légiereje éjjel-nappal élénk tevékenységet fejtett ki. El Alameinnél mindkét oldalon előkészítő mozdulatokat hajtanak végre a gépesített csapatok. Angol katonai szakértők nagyon tartózkodóan nyilatkoznak Auchinleck kilátásairól.

Szaracsoglu alakította meg az új török kormányt

Istanbul. (MTI.) A Német TI jelenti: Az új török kormány megalakítására Szaracsoglu eddigi külügyminiszter kapott megbízást.

Ankara. (MTI.) A Német TI jelenti: Az új kormány a kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter kivételével az előző kormány tagjaiból alakult meg. Szaracsoglu miniszterelnök átmenetileg elvállalta a külügyi tárca vezetését is.

Szaracsoglu eddigi külpolitikája helyesnek bizonyult

Berlin. A Transcontinent Press diplomáciai munkatársa írja: Szaracsoglu kormányelnöki megbízásával az államelnök olyan férfit állított a kormány élére, akinek nevét az elmúlt esztendőben az ország határain túl is gyakran emlegették. Külügyminisztersége alatt sok súlyos problémát kellett megoldania. Mint az államelnök legbizalmasabb munkatársa azt az álláspontot érvényesítette mindig, hogy két egyenlő értékű szerződés, az Angliával kötött szövetségi és a Németországgal kötött barátsági szerződés alapján kell fenntartani az ország külpolitikai egyensúlyát. Ez a felfogása helyesnek is bizonyult.

Szaracsoglu megbízatása világosan mutatja, hogy az államelnök milyen határozottan áll a Törökország által követett eddigi külpolitika mellett.

Saydan holttestét Ankarába szállították

Istanbul. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Oriási gyászoló tömeg jelenlétében indították útnak Saydan miniszterelnök tetemét tartalmazó korporsót Istanbulból Ankarába. Valamennyi török lap hosszú cikkben emlekezik meg az elhunyt miniszterelnök munkájáról és különösen a béke

és semlegesség érdekében kifejtett fáradozásait emeli ki. Az elhunyt miniszterelnök temetése pénteken délután lesz Ankarában.

Berlinben örömmel fogadták Szaracsoglu kinevezését

Az Új Nemzedék írja: Berlini jelentés szerint ottani politikai körökben rokonérzettel és örömmel fogadták Szaracsoglu eddigi török külügyminiszter miniszterelnökké történt kinevezését. Kiemelik, hogy Szaracsoglu mindig a teljes semlegesség mellett tartózkodott. Arra is emlékeztetnek, hogy a Papen-elleni merénylet bűnperének tárgyalása során biztosította a török politika nyugodt magatartását, amikor nem engedett a Törökországra gyakorolt külföldi nyomásnak.

Az eseményekről ezeket mondják

Elégtétellel fogadta a Szentszék az Egyiptom függetlenségére vonatkozó német-olasz nyilatkozatot

Róma. (NTI.) Jelenti. Vatikáni körökben a szokásos diplomáciai tartózkodás mellett, elégtétellel fogadták Egyiptom függetlenségének a tengelyhatalmak részéről történt elismerését. Mint vatikáni körökben hangoztatják, a tengelyhatalmak diplomáciai nyilatkozata megegyezik a Szentszék által is hangoztatott alapelvevel, amely szerint minden nép függetlenségét el kell ismerni és tiszteltetben kell tartani. (MTI.)

A Daily Express szerint veszedelmes méreteket öltött a hajótérvesztés

Stockholm. (Stefani jelenti.) Az *Aflehanda* jelentése szerint az angol alsházban a hajóvesztésekről szóló vitát, előreláthatóan csak a haditermelés kérdéseivel lefolytatandó vita befejezése után tűzik napirendre. A munkáspárt kívánsága az, hogy a vitát nyilvános ülésen folytassák le. Még nem lehet tudni, vajon a vitában Churchill is felszólal-e? Az angol lapok nagy borulással tárgyalják Anglia és a szövetségek hajótérvesztéseinek ügyét. A *Daily Express* megállapítja, hogy az ellenséges tengeralattjáró háború kezd veszedelmes méreteket ölteni. Ha továbbra is megmarad a hajóépítkezés és az elhelyezett hajók mennyisége közötti eltérésnek ez az aránya, akkor a helyzet végzetessé válhatik Angliára. (MTI.)

Erősödik Kairóban a britellenes hangulat

Rómából jelentik: (MTI.) Istanbulból érkező jelentés szerint Faruk király Kairóban kihallgatáson fogadta Nuhás pászai miniszterelnököt, Kairóban a brit ellenes hangulat egyre erősödik. A tüntetések megismétlődtek és a retartóztatások folytatódnak. Egy tüntetőt a rendőrök agyonlőttek. Hozzájárul az elégedetlenség fokozásához az élelmiszerekben és gyógyszerekben mutatkozó egyre nagyobb hiány. Az utcá-

kat állandóan angoellenes röpiratokkal árasztják el.

Az NST nakarai jelentése szerint a kairói zsinagógában bombát találtak elrejtve, melyet azonban ártalmatlanná tettek. A zsinagógát a jövőben az egyiptomi rendőrség és különleges zsidó őrség védi.

Donovan ezredes újra Európában bujkál

Az NST washingtoni jelentése szerint egyre több jel mutat arra, hogy amerikai vezető körökben mind töb-

bet foglalkoznak a szövetségesek közös légi, szárazföldi és tengerészeti páncosnokságának gondolatával.

Az NST berlini jelentése szerint ott érdeklődést keltett az a hír, hogy Donovan ezredes újra európai köruttra küldték. Állítólag lisszaboni és madridi tartózkodás után Vichybe akar utazni. Német részről kijelentették, hogy ezekkel a híresztelésekkel kapcsolatban nem áll módjukban állást foglalni, de emlékeztetnek arra, hogy az egész világ jól ismeri Donovan jugoszláviai és ankarai hírhedt szereplését. Azzal a híreszteléssel kapcsolatban, hogy állítólag őt akarják kinevezni az Egyesült Államok vichy-i nagykövétévé, Berlinben megjegyzik, hogy feltételezhetően egyik állam sem hajlandó megadni a működési engedélyt Donovannak, mint nagykövetnek. Donovan egész szereplése alatt annyira titkos ügynöknek és merénylőnek értelmi szerzőjének bizonyult, hogy egyik európai állam sem vállalhatja, hogy fővárosában diplomáciai képviselője legyen országának.

Már az új termésből biztosítják az augusztus havi lisztellátást

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az augusztus havi lisztellátást már az új termésből biztosítják. Fennakadás elkerülése végett a közellátási hivatal felhívást intézett az ország déli részein levő gazdaságokhoz, ahol az aratás már korábban megkezdődött, hogy a kicsépelet kenyérgabonát minél előbb szolgáltatassák be a Hombárnak, vagy a legközelebbi megbízott malomnak. Az a gazda, aki a kenyérgabonát július 20-ig beszállítja 15 százalékos, aki július 21-25 között szállítja be 10 százalékos, aki július 25-31

között szállítja be 5 százalék korpát kap külön a leszállított kenyérgabonára mennyiség után.

Japánban rekordtermést várnak a rizsből

Tokió. (MTI.) A Német TI. jelenti: A japán földművelésügyi miniszter a minisztertanácsban bejelentette, hogy Japánban hacsak valami előre nem látható nehézség nem lép közbe, ebben az évben rekordtermést várnak a rizsből.

Megállapította a közellátási miniszter a nehéz testi munkát végző mezőgazdasági munkások fejadagját

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátási miniszter körrendeletet adott ki a közellátási kormánybiztosoknak a nehéz testi munkát

végző mezőgazdasági munkások fejadagjáról. Az érvényben lévő előző rendelet szerint a kenyér gabonajegyekre jogosultak évi fejadagja 16-60 év között 240 kilogramm kenyérgabonára. A háború alatt sok helyen szükséges, hogy a 60 éven felüli férfiak is végezzék a hadbavonult munkáját, ezért megengedi a miniszter a kormánybiztosoknak, hogy a nehéz testi munkát végző 60-65 éves férfiaknak, különösen a gazdasági cselédeknek, vagy időszakos munkásoknak 240 kilogrammos kenyérgabonára fejadagot állapítson meg. Az előjáróságok vagy a polgármesterek az engedményesek eddigi 180 kilogrammos gabonajegyét 200 kilogrammos gabonajegyre cserélhetik ki.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közelmúltban megjelent termésrendelet a szegődményes gazdák, cselédek és időszakos munkások kenyérgabonapótlóját rendszeresítette. A közellátási miniszter most értesítette a kormánybiztosokat, hogy a konvenció cselédek részére engedélyezett

kedvezményt kiterjeszti azokra az 50 katasztrális holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó birtokosokra és bérlőkre, akik saját gazdaságukban állandóan nehéz testi munkát végeznek és ezen a címen visszahagyható évi kenyérgabonátöbbletet maguk megtermelik.

Védelmet és támogatást kér a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége a miniszterelnöktől

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége Schandl Károly elnök vezetésével küldöttéleg tisztelettel Kállay Miklós miniszterelnöknek. Ez alkalommal Schandl Károly átnyújtotta a szövetség memorandumát a szövetségi szabadság megvédése érdekében és felkérte a miniszterelnököt, hogy ugyanezzel a megértéssel és határozottsággal álljon a szövetkezetek működése mellé, amint azt a szegedi gondolat és program tette. Kifejtette, hogy a magyar szövetkezetek ragaszkodnak az önségély és önkormányzat eredeti alapelveihez és azon az úton haladnak, amelyen Károlyi Sándor gróf a magyar szövetkezeti mozgalmat elindította és amelyen az ő követői az egész világ által elismert magaslatra vezették. Aggodalommal mutatott rá azokra a jelenségekre, amelyek a szövetkezetek iparigazolványainak és iparengedélyeinek kiadásával kapcsolatban az utóbbi időben tapasztalhatók. Rámutatott arra, hogy azok, akik felületességből, vagy téves információk alapján a magyar szövetkezeti munkát lebecsülik, végeredményben azt a sokezer falusi szövetkezeti vezetőt bántják meg és kedvetlenítik el, akik társadalmi munkájukban a templom és az iskola mellett a legtöbbet tesznek a falu népe érdekében.

Kállay Miklós miniszterelnök nagy megértéssel hallgatta meg a hazai szövetkezeti mozgalom szövetségének kívánságait és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy ő, mint az egész kormány, tudatában van a szövetkezeti mozgalom fontosságának, nemzetépítő tevékenységének és nélkülözhetetlenségének. A szövetkezeti mozgalom mindenkor számíthat jogos törekvéseiben a kormány megértésére és a szövetkezeti vezetők ezreinek közérdekű áldozatos munkásságáért őszinte elismerésének adott kifejezést. (Magy. Tud.)

Megkezdte a budapesti ítélőtábla az Imrédy-Halász sajtóper fellebbviteli tárgyalását

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Budapesti Királyi Tábla ma kezdte meg annak a sajtópernek fellebbviteli főtárgyalását, amelyet vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök, országgyűlési képviselő, továbbá a Magyar Megújulás Pártja és a Magyar Nemzeti Szocialista Párt indított Halász Sándor dr a 8 Órai Újság felelős szerkesztője ellen. A büntető törvényesség annakidején Halász Sándort három rendbeli sajtórágalmazás vétségében marasztalta el és kéthónapi fogházbüntetésre ítélte. A törvényszék ítéletét a főmagánvádló tudomásul vette, a vádlott szerkesztő azonban fellebbezett és így került az ügy ma a Királyi Itélőtábla elé

Korona Filmszínházban
Pénteken utoljára **LELKI KLINIKA** Turay Jávor
Szombattól: **Vigyázat! Kém!**

Apolió Filmszínházban
Jávor Pál, Lukács Margit és Simor Erzsébet
DANKÓ PISTA

Belvárosi mozgóban
Csak 1 napig! **A 103. nem tért vissza** Csak 1 napig!

Ötszáz kilométer szélességben megingott a szovjet front

Nem sérült meg a Tirpitz német csatahajó. 389 páncélost semmisítettek meg eddig a németek

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderőfőparancsnokság közli: A keleti hadszíntér déli szakaszán történt áttörés óta, a Szovjetnek a Dontól nyugatra elhúzódoó védelmi vonalán több mint ötszáz kilométer szélességben megingott egész szakaszán a német és szövetséges csapatok mozgásában vannak. A légierő egymást követő hullámokban avatkozik a földi harcokba és éjjel-nappal támadja a visszaözönlő ellenséges csapatrendezőket. Oreltől északra és északnyugatra elterülő térségben, — négy napos kemény harcokban, a légierő kiváló támogatásával visszavertük az ellenség támadásait, melyeket a déli szakasz mentesítésére rendeltek el és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek. Eddig 289 ellenséges páncélost semmisítettek meg a német csapatok. Rzevtől délre az arcvonalról elzárt ellenséget minden oldalról megtámadtuk és egyre szűkebb tere szorítjuk össze. A volhovi arcvonalon megüsitottuk az egyik hídfőnk elleni ellenséges támadást, az ellenség a súlyos embervesztés mellett 17 páncélost vesztett. Murmansk környékén repülőink kiterjedt tüzeket okoztak. A tegnapi nap folyamán a német csapatok 75 szovjet repülőgépet semmisítettek meg, saját veszteségünk két gép volt. Július 29-ike óta és július 6-ika között a szovjet 980 repülőgépet vesztett, ezek közül 837-et légiharcokban lőttek le, 99-et a léghárító tüzérség, kettőt a hadsereg kötelékei semmisítettek meg, a többit a földön pusztítottuk el. Ugyanezen idő alatt a német véderő 89 gépet vesztett.

Egyiptomban német egységek helyi támadásokkal visszavetették az ellenséget az el ameilai állások déli részén. Német és olasz légiegyeségek Málta elleni nappali és éjszakai támadásai során bombatelitalásokat értek el az ottani repülőtéren. Légi harcban 11 angol gépet lőttünk le. Az angol légierő mára virradó éjszaka megtámadott néhány helységet

Nyugat-Németországban. A polgári lakosság különösen Wilhelmshafenben veszteségeket szenvedett. Támadó bombázó gépek közül hármat lelőtünk.

Egy gyorsnaszádflorellánk Feld sorhajóhadnagy vezetése alatt az angol partok mentén egy ellenséges karavánból elsüllyesztett hat kereskedelmi hajót összesen 19.000 tonnával, ezek között tartályhajót. Egy további hajót torpedótalálat ért és valószínűen elsüllyedt. Tengerészeti tüzérségünk és parti őrflorellánk a háboru kezdete óta a német partok mentén 400 angol repülőgépet lőtt le. A német légihaderőnek a nagy angol-amerikai karaván elleni északi jeges-tengeri hadművelete során kitüntette magát Benicke főhadnagy. Hanemann hadnagy és Braun altiszt. Hanemann hadnagy a nehéz cirkáló elsüllyesztése közben hősi halált halt. Az a szovjet állítás, hogy a Tirpitz német csatahajó torpedólovás következtében elsüllyedt, kitalálás. A Tirpitz nem sérült meg és egyáltalán meg sem támadták.

Róma. (Stefani jelenti.) Az olasz főhadiszállás 77-ik jelentése: El Amcila övezetében sikeres harcok után olasz és német páncélos egységek visszavonulásra kényszerítették az ellenség egyes elemeit. Az ellenség veszteségeket szenvedett. Olasz és német különítmények fontos állásokat kerítettek haalmukba. A légierő támadta az ellenség hátsó vo-

nalait és tetemes veszteségeket okozott az ellenségnek. Légiharcok során nyolc brit repülőgép lezuhant és darabokra zúzódt. Olasz és német repülőgépkötelékek több támadást intéztek Málta szigetén Micabba és Lucca támaszpontjai ellen. A kifejldött légiharcokban 10 ellenséges gép

elpusztult. Egy olasz gép nem tért vissza. A Földközi-tengeren könnyű felderítő egységeink jelezték, hogy két ellenséges búvárnaszádot pillantottak meg. A búvárnaszádot a Francesco Attani sorhajókapitány vezetése alatt álló torpedóvetőnk egymásután elsüllyesztette. (MTI.)

Nem sikerült a szovjet tengeralattjárók kitorése a Finn-öbölben

Helsinki. (NTI jelenti.) Csütörtökön adták ki a tengerészeti hadvezetőség külön jelentését, amely a következőket mondja: A legutóbbi két hét során a szovjet hajóhad a Finn-öböl keleti részében különösen élénk tevékenységet fejtett ki. Az ellenség a veszteségekre való tekintet nélkül

továbbra is megkísérelte, hogy tengeralattjárókkal kitorjön a Keleti-tengerre. Ez azonban csak egyes egységeknek sikerült. Finn és német tengerészeti és finn légierők összesen hét tengeralattjárót súlyosítottak el, ezek közül hatot a légierők. Igen valószínű, hogy elsüllyesztettek még egy másik tengeralattjárót is, továbbá legalább ötöt súlyosan megron-

gáltak. Ezekben a számokban nem foglaltatnak azok a veszteségek, amelyeket a német légierő és a német parti tüzérség okozott az ellenségnek. Ha ezeket a veszteségeket is beleszámítjuk, július 8-ikáig összesen 14 ellenséges tengeralattjárót súlyosítottunk el és valószínűen még két másikat is a tenger fenekére küldtek.

Ujabb helyeken is átkeltek a németek a Don-folyón

Berlin. (NTI jelenti.) A véderőfőparancsnokság közli, hogy az ékszerűen előrenyomuló német és szövetséges csapatok a keleti hadszíntér déli szakaszán továbbra is előrehaladnak a nagy záporok ellenére is és szétmorzsozták vagy megtörték az ellenség ellenállási kísérleteit és egyéb sikereken kívül egy újabb helyen is átkeltek a Donon. A voronyezsi harci területen a szovjet csapatok a város északnyugati részében rendezkedtek be ellenállásra. Heves utcai és ház-

ról-házra vívott harcokban az ellenséget megsemmisítettük és visszavetettük. Az ellenség ellentámadási kísérleteit nagy veszteségeket okozva vertük vissza. A légihaderő itt is támogatja a földi hadsereg mozdulatait. Német harci és zuhanó bombázó repülőgépek hatásosan bombázták az ellenség páncélos öszevonási kísérleteit. Ugyanakkor harci repülőgépek az ellenség oldaltámadási kísérleteit ellen intéztek ámadást és a kísérletet megüsitották. (MTI.)

A dohányosok

Életünk és a... — könnyen megakadályozhatják fogaik elszínesedését, ha azokat naponta rendszeresen ODOL fogpéppel ipolják. Az ODOL-fogpép nemcsak alaposan tisztítja a fogakat, hanem fel is frissít s üde lehelletet is biztosít. Tehát a mindennapos száj- és fogápoláshoz használjunk ODOL-fogpépet

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

Rommel vezértábornok a csata folyását figyeli

Losonczy István miniszter nagy beszédet mondott a MEP értekezletén a közellátás időszerű kérdéseiről

A cél a bürokratikus formások kikapcsolása és az ügyek intézésének meggyorsítása — mondotta a miniszter

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Élet Pártja csütörtökön pártértekezletet tartott, amelyen megjelent Kállay Miklós miniszterelnök és a kormány tagjai is. Lukács Béla országos elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg gróf Teleki Pál övegyének és Téglássy András felsőházi tagnak elhunytáról. Azután bejelentette Rizskó Béla kárpátaljai képviselőnek a pártba történt belépését, majd a kormány kebelében történt változásokról szólva nagy elismeréssel emlékezett meg Hóman Bálint lelépő kultuszminiszter működéséről. A párt tagjai melegen ünnepelték Hóman Bálintot.

Kállay Miklós miniszterelnök felszólalásában szintén köszönetét fejezte ki Hóman Bálintnak munkásságáért, visszaemlékezve arra, hogy együtt lettek annak idején a Gömbös kormány tagjai. Kéri, hogy továbbra is támogassa munkájával, nem őt és a pártot, hanem az országot.

Hóman Bálint köszönetet mondott a meleghangú üdvözlésekért, majd Lukács Béla, Losonczy István közellátásiügyi miniszter üdvözölte, aki ebben a minőségben első ízben vett részt az értekezleten.

Azán Szinyei-Merse Jenőt üdvözölte miniszteri kinevezése alkalmából. A párt tagjai mindkét minisztert köszönettel és lelkesen ünnepelték.

Losonczy István miniszter nagy beszéde

Azután Losonczy István közellátásiügyi miniszter szólalt fel és tájékoztatott adott legközelebbi terveiről. A háború, mely körülöttünk folyik — mondotta — egyre nagyobb mértékben kívánja meg bekapcsolódásunkat és éppen ezért fokozottabb mértékben kell áldozatokat hoznunk. Mind nagyobb lemondással kell életünket élnünk, ami azonban nem jelenthet számunkra terhet, ha arra gondolunk, hogy ezeket az áldozatokat azért hozzuk, hogy az érettség harcoló honvédséget minél tökéletesebben ellássuk. Ma az egész ország egy nagy hadiüzem, amelyben minden arra van beállítva, hogy a zebb és jobb Európáért és Open Magyarorszáért minden áldozatot meghozzon.

Kéri, hogy a kívánságokat és panaszokat hozzák rövid uton tudomására, hogyha lehet kellő időben segíthessen.

Be kell látni mindenkinek, hogy háborúban élünk, körülzártan, behozatali lehetőségeink alig vannak és ha vannak is, nagy áldozatokat kívánnak. A hiányok természetes körülményekből adódnak, mégis amennyire lehet igyekeznek azokon segíteni, amennyire csak lehet kellő beosztással és a szociális szempontok figyelembe vételével. Állandóan kutatunk új póttanyagok után, sajnos azonban be kell látnunk, hogy ezek a póttanyagok mindig drágábbak, mint azok, amelyeket helyettesíteni kell. Minden vonalon fokozott takarékoságra van szükség. Erélyesen kell gyűjteni a hulladékanyagokat. — Ezen a téren még meglehetősen hátrá-

nyos helyzetben vagyunk. Új gazdasági év kezdetén állunk és a múlt tanulságainak levonásával igyekszünk javítani a közellátást és zokkenésmentesé tenni az elosztást. Ez a jobb közellátás azonban nem azt jelenti, hogy mindenkinek több fog jutni. Nem szá-

bad elfelejteni, hogy termékünk most sem sokkal jobb, mint a múlt esztendei. Hadbalépésünkkel szükségleteink megnövekedtek és feltétlenül szükséges, hogy előre nem látható következményekkel számolva, készleteket gyűjtünk.

Közellátási körzetek és járási ellenőrök

A közellátás biztosításának jobb lebonnyolításához első lépés a járási közellátási ellenőrök beállítása. A jövőben fokozottan figyelembe vesszük az egyes magyar tájegységek különös szempontjait és ezáltal az országot közellátási körzetekre osztjuk. A cél a bürokratikus formások kikapcsolása és az ügyek elintézésének meggyorsítása. Egészséges decentralizációra törekszünk. Mindezen intézkedésekre akkor kerül sor, amikor a cséplés után

a termés tökéletes számbavétele megtörténik. Minden eszközzel törekszünk a termelés fokozására. Különös tekintettel leszünk a mezőgazdasági munkásságra, de tőlük is kérnünk kell, hogy alkalmazkodjanak az időkhöz és hozzák meg az áldozatokat, amely mindnyájunk részéről szükséges. A honvédség ellátására külön főosztályt létesítünk. Ehhez kapcsolódik majd mindazon intézmények ellátása, melyek egyrésze a belső rend elvégzé-

Részletes beszámoló hangzott el a közigazgatási bizottság rendszeres havi ülésén

Gondoskodás történik a város tűzifa szükségletének megfelelő kielégítéséről

Nagyvárad. Csütörtökön délután tartotta Nagyvárad város törvényhatósága szokásos havi közigazgatási bizottsági ülést a városháza tanácstermében. Dr. Gyapay László polgármesterhelyettes elnökölt a távollévő városi főispán, illetve polgármester helyett.

A terjedelmes polgármesteri beszámoló ismertette az elmúlt hónap közigazgatási, szociális, gazdasági, építési, közegészségügyi és közellátási ténykedéseit, illetve vázolta a jelenlegi helyzetet.

Orvosi felügyelet alatt vannak a jádremetén nyaraló gyermekek

A polgármesteri jelentéshez a tisztifőorvos szolt hozzá. Kifogásolta a nagyváradai gyerekek jádremetén nyaraltatását, tekintve, hogy a közelben orvos nem áll rendelkezésre s így egy esetleges fellépő járvány elfojtása lehetetlen nehézségekbe ütköznék. Szerinte a legközelebbi körorvos létozása szükséges, ami bár anyagiakban kiadást jelent — el nem mulasztható. A nyaraltatásról, illetve annak orvosi ellátásáról kér tájékoztatást. Felszólalásának másik részében az ovodák tatarozásának kérdésével foglalkozott.

Dr. Gyapay László válaszában kijelenti, hogy a nyaraltatási akcióról, minthogy annak szervezési ideje alatt szabadságon volt, nem sokat tud. Sajnálkozását fejezi ki, hogy éppen a tisztifőorvos meghívását mulasztották el a szakbizottság megalakításánál. Akkor a nyaralási hely megvá-

lasztása biztosan szerencsésebb lett volna.

— Tudomásom van azonban arról, — folytatta a polgármesterhelyettes — hogy a gyerekek orvosi felügyeletét a harátkai körorvos látja el s kijelölésekor, illetve messzebbmenő felkérésekor éppen a tisztifőorvos úr véleménye alapján átirattal az alispán útján intézkedtünk. Valószínűleg nyári szabadságon volt a tisztifőorvos úr.

Tisztifőorvos: Nem voltam szabadságon.

Gyapay: Akkor helyettese intézte el ezt az ügyet.

Tisztifőorvos: Akkor is tudnom kellene róla, de én nem tudok semmit.

Az elnök Gyapay László ezután az ovodák kérdésében azzal nyugtatja meg a tisztifőorvost, hogy azonnal utasítja a műszaki osztályt a tatarozások haladéktalan megkezdésére, mely augusztus hó folyamán kellő időben befejezést nyer.

Szükség van a gyümölcs és a zöldségfélék árának mérséklésére

Ezután az árvaszéki jelentés következett, mely június folyamán zavartalan működésről számol be. Összesen 6991 ügy érkezett be s ebből 333 kivételével valamennyi elintéztést nyert. Ezt követte a tisztifőorvos jelentése a közellátási kérdésekkel szorosán összefüggő egészségügyi helyzetről. Ezek között szerepelt azt is, hogy a Zöldkereszt június folyamán 1200 gyereket juttatott ingyen tejet, ezek közül szóba került a közellá-

sét végzik, másrészt olyan üzemek, melyek fenntartása a háboru termelés szempontjából feltétlenül szükséges. A haditermelésben semmiféle késedelem nem mutatkozhatik.

Nem tűrhetiük, hogy bárki is fenyegeesse a belső front szilárdságát

A továbbiakban a miniszter vázolta a legfontosabb feladatokat és azzal fejezte be beszédét, hogy a jobb közellátási viszonyok megteremtésének feltétele a nemzeti közösség tudatából áthatott felfogás, amely a fegyelem, alkotmányosság és takarékoság hármass pilléren épül fel. A valóságos események előtt nem dughatjuk struccként homokba a fejünket, míg a vihar elvonnul, de azt sem szabad túrnunk, hogy egyesek tékozlással a közellátás egész rendjét veszélyeztessék. Le kell csapni a ragadozókra. Nem tűrhetiük, hogy bárki is fenyegeesse a belső front fenn tartását, amely éppen oly fontos, mint a külső. Végigéltém a világháborút és az összeomlást és hogy ennek megismétlődését megakadályozzam, a közellátás terén, a legkíméletlenebbül sujtok le annak kerékkötőire. Ezen a téren el vagyok szánva a legnagyobb szigorúságra. A harcbanvultak és családtagjaik ügyét a legnagyobb méltá nyossággal fogjuk kezelni.

tási kérdések nehézsége is. A bejelentésre a közigazgatási bizottság tagjai egyöntetűen igazolták, hogy az eldöknak a nagyközönség teljesen ki van szolgáltatva. Dr. Gyapay László válaszában kijelentette, hogy a hatóságokkal karöltve azonnali intézkedésekkel siet a hajók orvoslására.

Augusztus közepén ül össze az adófelszólamlási bizottság

A pénzügyigazgató jelentésének kiemelkedő pontja volt annak bejelentése, hogy az adófelszólamlási bizottság augusztus 15-én megkezdí működését és körülbelül szeptember végéig dolgozik a nagyszámu fellebbezésekben. Ezután a királyi ügyész, majd a tanfelügyelő havi jelentésére került sor. A gazdasági felügyelő bejelentette, hogy június folyamán az általánosságban takarmányhiány észlelhető. A rendőrség június folyamán 790 bűnügyi panaszt vett fel. Ezek közül 9 nemzetgyalázás, 28 ártágitás, 2 fajgyalázás, míg a többi magántulajdon ellen elkövetett bűncselekmény. Június folyamán 5 internálási végzést is foganatosított a rendőrség. Az erdőfelügyelő beszámolója ismertette a tűzifabeszerzés megindult munkálatait. Ennek során 86.843 ürméter tűzifa beszerzéséről gondoskodott, melynek szállítása Kolozs-, Bihar-, Bereg- és Maros-megyéből van folyamatban.

Az állategészségügyi jelentéssel ért véget a város közigazgatási bizottságának ülése.

Kinevezték az új debreceni ferences plébánia vezetőit

Nagyvárad. Saját tud. Megirtuk, hogy a debreceni római katolikus egyházközség legutóbb megtartott értekezletén dr. Lindenberger János kanonok, prépost-plébános benyújtotta a debreceni plébánia felosztására vonatkozó tervét. A terv szerint a nagy létszámú és hatalmas kiterjedésű plébánia három új plébániára oszlik: a központi plébániára, amelyet továbbra is a világi papság vezet, a vasútkörnyéki plébániára, amelynek gondozását ferences szerzetesekre bízzák és a nagyerdei plébániára, amelyet a domonkosokra bíznak.

A napokban Debrecenben járt ebben az ügyben P. Badalik Bertalan domonkos rendfőnök és P. Schrotty Pál, a Kapisztrán Szent Jánosról elnevezett ferences rendtartomány főnöke.

A plébánia felosztására vonatkozó terv most már annyira előrehaladt, hogy a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett ferences rendtartomány legutóbb megtartott gyűlésén ki is jelölték a debreceni plébánia megszervezésével és vezetésével megbízott rendtagokat. Ezek szerint Debrecenbe kerül: P. Kies Szaléz, P. Krupa Kolumbán és P. Árvavári Agnellus.

A kijelölt rendtagok rövidesen elfoglalják új állomáshelyüket.

172 ezer embert foglalkoztat a gyár- ipar Budapesten

400 fiatalok és gyermekmunkás, 6835 szerződéses tanonc

A főváros hivatalos kiadásában megjelenő Statisztikai Értesítő legújabb számában érdekes tanulmány jelent meg a budapesti gyár- és iparalkalmazotti viszonyairól. A statisztikai felvétel időpontjában Budapesten 172.238 egyén, a kereső népesség 28 százaléka talált alkalmazást a gyár jellegű vállalatoknál. Természetesen ezek többsége munkás, számszerűen 144.168 egyén, tehát a gyáripari alkalmazottak 83,66 százaléka. A tisztviselők száma a gyáriparban 19.393, ami 11,25 százaléknak felel meg. Tekintélyes a budapesti gyáripari alkalmazottak körében a nők szerepe. A felvételi adatokból kitűnik, hogy 58.454 nő volt foglalkoztatva a gyáriparban, tehát az összes alkalmazotti létszám egyharmada. A legtöbb női alkalmazott a munkásság körében található, számszerűen 51.926, míg a tisztviselők között 5738 volt nő, ami közel 30 százalékos aránynak felel meg. A tisztviselők közel 34 százaléka kereskedelmi végzettségű, 20 százalék pedig műszaki végzettségű. A legtöbb gyáripari tisztviselőt a gépgyárak foglalkoztatják, az egész létszámnak mintegy 24,56 százaléka. Utána következnek az élelmezési, a cukor- és tejtermék, a fonó- és szövőipar, valamint a vegyipari iparban foglalkoztatott tisztviselői.

Budapest gyáriparában egy tisztviselőre nyolc más alkalmazott jut. A gépgyárak foglalkoztatják a legtöbb művezetőt is. A budapesti gyárakban egy művezetőre átlag 75 munkás esik. A budapesti gyárakban kerekén 400 fiatalok és gyermekmunkást foglalkoztatnak. A szerződéses tanoncok száma 6835 volt. A legtöbb gyermekmunkás a papíriparban dolgozik. (Magy. Tud.)

Budapesten akarnak szállodát építeni a vidéki városok

A Pesti Tőzede írja. A Magyar Városok Országos Szövetsége a közeli hetekben választmányi ülést tart, melynek tárgysorozatán számos igen fontos ügy szerepel. Többek között néhány nagyjelentőségű pénzügyi kérdést is napirendre tűztek. Ezek között szerepel a városi biztosítások problémája. Köztudomású, hogy a szövetség lépéseket tett a városok biztosítási költségeinek mérséklése érdekében. Sorozatos tanácskozások folytak ez ügyben az érdekeltekkel. Az eddig tett intézkedésekről számolnak be a legközelebbi választmányi ülésen. A vidéki városok részben jövedelmeik szaporítása, részben a termelési költségek növekedése miatt emelni szándékoznak a vízdíjakat. Eddig minden ezirányú kísérletük meghiúsult a kormány ellenkezésén. A kormány ugyanis nem akar hozzájárulni semmiféle tarifa drágításához. A városok azonban ragaszkodnak vízdíjmelései szándékukhoz és továbbra is tárgyalásokat folytatnak az előzetes engedély elnyeréséért a kormányhatóságokkal. E tárgyalások eredményéről fognak beszámolni.

Nagyon fontos program pont a vidéki városok budapesti szállodaépítési terve. A Gyógyhelyi Bizottság részéről merült fel először az a gondolat, hogy a vidéki városok építsenek a fővárosban szállodát, valamelyik gyógyfürdő közelében. Budapesten gyógyulást, üdülést kereső vidéki közönség számára. Az elgondolás szerint a vidéki városok könnyen összehadhatnák a szállodaépítési költséget és előreláthatólag jövedelmet is húzhatnak az intézmény bevételeiből. Ezt az életrevaló tervet most részletesen megtárgyalják a Városok Szövetsége választmányi ülésén, ahol kialakul a polgármesterek erre vonatkozó álláspontja. Több javaslatot terjesztenek elő a vidéki városok tisztviselői jóléti helyzetének javítására. Állást foglalnak a városok államosítása ügyében is.

Felbontották Oláh Gábor végrendeletét

A költő a szindarabok és regények kéziratát a Dérimúzeumra, a verseit pedig naplójával együtt a Petőfi Társaságra hagyta

A Debrecen-Hajdúföld írja: Az írói világ különösen nagy figyelemmel várta Oláh Gábor végrendeletének felbontását. Természetesen mindenki elsősorban az írói hagyaték sorsára volt kíváncsi, hiszen Oláh Gábor után rengeteg értékes kézirat maradt, amely még kiadásra vár. Csak szindarabjainak száma megközelíti az ötvenet, de ezenkívül sok regény, tanulmány és vers van, amit nem volna szabad „halott anyagként” hevertetni. A hagyatékot a múlt héten vette számba a leltározási hivatal a költő rokonai, illetve jóbarátai jelenlétében. A hagyaték jelentős részéről Oláh Gábor még életében végrendeletileg intézkedett. A végrendelet pontos tartalmát azonban senki sem ismerté.

A költőnek dr. vitéz László Béla közjegyzőnél letétbe helyezett végrendeletének felbontására kedden került sor. Az ünnepélyes aktuson megjelent Csóhán Endre városi főlevéltáros, az elhunyt legbensőbb ügyeinek intézője és Baja Mihály a végrendelet végrehajtója. Az 1940 áprilisban kelt rendelkezés Oláh Gábor saját kézírása. Szövegében kerül a költő kifejezéseket és csupán a tényekre szorítkozik. A végrendelet első pontja könyvtáráról intézkedik. Mint már előre is sejthető volt és a költő jelezte is dr. Sőregi János múzeumigazgató-

téhoz intézett levelében, a hatalmas, többszáz kötetből álló szépirodalmi könyvtárát a Dérimúzeumra, a tudományos részt pedig a Tiesza István tudományegyetem szépirodalmi szemináriumára hagyományozta.

A második pontban regénykéziratairól határoz. Ezeket a Dérimúzeumra hagyja a kiadási joggal együtt.

Ugyancsak a múzeumra testálja örökleteként szindarabjai kéziratát is, de kiköti, ha bárki is kiadná azokat, arra száll az előadások joga is.

Rendelkezései értelmében versei kéziratát a Petőfi Társaságnak ajándékozza, úgyszintén naplóját is. Utóbbival kapcsolatban azonban megkötésével, el, amennyiben a napló élő szereplőszemélyeire való tekintettel csak később hozható nyilvánosság elé és adható ki. Addig annak tartalma titokként kezelendő.

Oláh Gábornak néhány ezer pengő készpénze volt az egyik debreceni bankban elhelyezve betétként.

Ezzel kapcsolatban úgy határozott, hogy 5000 pengőt irodalmi alapítvány céljára a Csokonai-körre, 500 pengőt pedig haláláig hűségese házvezetőjére Domokos néniére hagyta.

Az utolsó pont szobájában található ingóságokról határoz s ezeket Mihály testvéröccsére hagyja.

35.000 pengőt ajánlottak fel a Baross Szövetségbe tömörült textil nagy- és kistextilesek a Magyar Vöröskereszt javára

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i Baross Szövetség textilszakosztályának nagy- és kiskereskedő tagjai folyó hó 9-én, csütörtökön este gyűlést tartottak, amelyen több napirenden lévő pont között érdekes és figyelemreméltó határozatot hoztak.

Mint textilkereskedői körökben köz tudomású, a közeljövőben elosztásra fog kerülni egyik helybeli cég körülbelül 350.000 pengő értékű zárolt textilárú készlete. Felsőbb közellátási intézkedés folytán felmerült az az esély, hogy a fenti árukészletet

nemcsak a nagyvárad-i textilkereskedők között osztják szét, hanem abból más városbeli kereskedőket is részesíteni óhajtanak. Ennélfogva a nagyvárad-i Baross-csoport textilszakosztályának elnöke, Lakomcsik Lajos textilkereskedő azt az indítványt tette úgy a maga, mint a többi nagykereskedő kartársai nevében, hogy amennyiben a kérdéses árukészletet teljes egészében Nagyváradon osztják szét, úgy a szétosztott áruk hasznának 50 százalékát a magyar Vörös Kereszt javára ajánlják fel. Ez az összeg körülbelül 15—18.000 pengő tenne ki.

Ehhez az indítványhoz csatlakoztak a textil kiskereskedők nevében Szabados Ernő és Fajzi János kiskereskedők, hogy amennyiben a nagykereskedők a fenti készletet teljes egészében megkapják és a nagyvárad-i keresztny kiskereskedők között osztják el, úgy felajánlanak hasznukból 25 százalékot a Magyar Vörös Kereszt javára. Ez az összeg körülbelül 15—18.000 pengő tenne ki.

Mindkét indítványt nagy lelkesedéssel elfogadták és jegyzőkönyvileg kérték megörökítését.

Ezt a nemes megnyilvánulást látva hisszük, hogy a Nagyváradon zárolt textilárú készletet a helybeli keresztny kereskedők között osztják szét, annál is inkább, mert e nemes ajánlat önzetlen és ezáltal a Magyar Vörös Kereszt körülbelül 30—35.000 pengőhöz jut, amely összeg nagyban elősegíti a mai háborús időkben a Vöröskereszt amúgy is nehéz munkáját.

Tekintettel arra, hogy ehhez hasonló nemes kezdeményezést egyetlen más város sem mutatott fel, meg vagyunk győződve arról, hogy a helybeli textilkereskedők a hatóságok részéről pártfogásra találjanak és ezt a jogos kérésüket minden tekintetben támogatni fogják.

Határátlépőt ítelt el a törvényszék

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i törvényszék Bartos-tanácsa ma Kolett János 22 éves keztűszabó segéd ügyében hozott ítéletet, aki június 26-án Németország felől, Szentpéterfalvánál utlevél nélkül átlépte a határt és Váradon keresztül Romániába igyekezett. Kolett János több mint két évvel ezelőtt mint menekült jött Magyarországra Temesvárról, egy ideig menekült táborban lakott, majd hátrajával együtt Németországba ment munkára. Nemrég azonban honvágy vett rajta és megpróbálta, hogy meglátogathassa szüleit, akik ma is Temesváron laknak. A bíróság enyhítő körülménynek vette a rendkívüli viszonyokat és a vádlott méltánylást érdemlő indokait s csak két heti fogházbüntetésre ítélte, amiből a vizsgálati fogságban eltöltött 10 napot kitöltöttnek vette. A fiatalember megnyugodott az ítéletben.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Minden eddigi gyűjtést felülmúló sikerrel zárult a Zöld Kereszt vasárnapi urna és perselygyűjtése

Várad közönsége közel 9000 pengőt adakozott az egészségvédelem céljaira

Nagyvárad. Saját tud. 20 urnával és 100 darab persellyel folyt a gyűjtés július 5-én egész nap, melynek eredménye — hozzászámítva a postatakarékpénztári csekk útján befolyt összegeket is — a mai nap 8.950.55 pengő. A ki- küldött csekkék közül sokra még nem történt befizetés, miertis újlag kéri a Zöld Kereszt a vállalatokat, hogy Nagyvárad egészségvédelme érdekében áldozatukat meghozni szíveskedjenek. A Zöldkereszt számon tart mindenkit és várja a befizetéseket.

1. urna: Vasutas hölgyek közreműködésével Balogh Józsefné, Karsay Ferencné, Laky Kálmánné védnöksége alatt 225.36 pengő.

2. urna: Kath. Nőszövetség hölgyei Cziffra Berta, vitéz Góthay Béláné, Scholz Klára védnöksége alatt 160.— pengő.

3. urna: Kath. Nőszövetség Mónika-csoportja és a Növédő Egyesület hölgyei, Cziffra Berta, vitéz Góthay Béláné, Simay Matild és Scholz Klára védnökségével 397.63 pengő.

4. urna: Városházi és Pénzügyigazgatósági hölgyek, dr. Hlatky Endréné, dr. Nagy Dezsóné, dr. Soós Istvánné védnöksége alatt 296.32 pengő.

5. urna: Itélőtábla, Törvényszék, Járásbíróság és Ügyészségek hölgyei, dr. Gyöngyössi Istvánné, vitéz dr. Molnár Kálmánné, dr. Pöstyéni Istvánné, dr. Thury Kálmánné és dr. Ungváry Antalné védnöksége alatt 578.— pengő.

6. urna: Vármegyeháza hölgyei, dr. Cziffra Kálmánné és vitéz Nadányi Jánosné védnöksége alatt 304.08 pengő.

7. urna: Kórházi orvosok nejei és a Vöröskereszt Egylet hölgyei dr. Markovits Manóné és dr. Verzár Istvánné védnöksége alatt 350.05 pengő.

8. urna: Tisztiorvosi, városi orvosi és gyógyszerész hölgyek gyűjtése, dr. Heinrich Béláné és dr. Medvigy Ferencné védnöksége alatt 1.305.88 pengő.

9. urna: M. kir. postahivatalok hölgyei, dr. Erdélyi Gézané és Kovách Lajosné védnöksége alatt 318.99 pengő.

10. urna: Baross Női Tábor hölgyei, Feszl Józsefné, dr. Horváth Györgyné, dr. Kovács Sándorné, Nagy Jánosné védnöksége alatt 525.17 pengő.

11. urna: Gyermekvédő Egyesület hölgyei Balajthy Jenóné védnöksége alatt 278.54 pengő.

12. urna: Magy. kir. Rendőrség tisztii, altisztii és legénységi urnája, dr. Horváth Györgyné, Krasznay Pálné és vitéz Sarkady Ferencné védnöksége alatt 631.54 pengő.

13. urna: Női Iskolák Tanteestületének hölgyei, dr. Martea Dénesné, Finta Geróné, Gálbory Erzsébet, Hasznos Imréné, Horváth Ilona, Kiss Jánosné és Patkós Imréné védnöksége alatt 209.42 pengő.

14. urna: Katonai alakulatok tisztii hölgyei vitéz Góthay Béláné és moldvai Paleta Gézané védnöksége alatt 364.67 pengő.

15. urna: Ag. Evangélikus Nőegylet és Unitárius Nőegylet hölgyei dr. Bartsch Sándorné és Köntés Béláné védnöksége alatt 114.04 pengő.

16. urna: Lőrántffy Zsuzsanna Egylet hölgyei dr. Hlatky Endréné és Csermák Béláné védnöksége alatt 513.39 pengő.

17. urna: Baross Szövetség hölgyei, Ambrus Magda, Fleisz Károlyné, Kovács Antalné, Podolcsák Józsefné védnöksége alatt 197.25 pengő.

18. urna: Vitézi és Frontharcos Szövetség hölgyei vitéz Báthory Szücs Sándorné és Somogyi Sándorné védnöksége alatt 151.66 pengő.

19. urna: Városi Közüzemek hölgyei, Andrassy Gyuláné, Bazilli Mihályné, Doboz Györgyné, Kelety Károlyné és Lőrinczy Lászlóné védnöksége alatt 429.47 pengő.

20. urna: Váradvelencei Róm. Kath. Nőegylet és Református Nőegylet, Kies

Megvonják a kijelölést a strómanoktól és a jövedelemhalmozóktól

Gyors intézkedést tart szükségesnek a közellátási miniszter

Budapestről jelentik: A kereskedői kijelölések általános felülvizsgálásával kapcsolatban a közellátási miniszter legsürgősebbnek jelölte a textil- és tüzelőanyagszakmák ügyeinek felülvizsgálását. A felülvizsgálattal a miniszter a kereskedelmi és iparkamarákat bízta meg a leíratot intézett a közellátási kormánybiztoshoz, felügyelőségekhez és a kereskedelmi és iparkamarákhoz.

A leíratban többek között a miniszter megállapítja: mind több panasz érkezik, hogy az úgynevezett őrségváltás ideje alatt kijelölt nagy és kiskereskedők egy része nem elegendi ki a fogyasztóközönség rendes kiszolgálásához fűződő közérdekeket.

Különösen gyakori felszólalások érkeznek olyan cégekkel kapcsolatban, amelyek a kijelölést csak gondtalan megélhetésük biztosítására, mellékjövödelmek szerzésére, vagy arra használják fel, „stróman“-ként szerepeljenek.

Ezért a miniszter felkéri a kamarákat, tegyék vizsgálat tárgyává, kik

Károlyné és Wallner Lászlóné védnöksége alatt 159.09 pengő.

Urrák és perselyek gyűjtése összesen 7.510.55 pengő, postatakarékpénztári csekkben beérkezett 1.440.— pengő. A gyűjtés eredménye tehát 8.950.55 P.

Ezenkívül szolgálatot vállaltak a leánycserkészek közül a Zrinyi Ilona női kereskedelmi és az Állami Polgári Leányiskola cserkészcsoportja és a fiúcserkészek Puskás Albert parancsnok vezetésével.

A perselyezések és közvetítő szolgálatokban cserkészeink nagyértékű és fontos feladatokat láttak el, ezért külön dícséretet is érdemelnek.

Különös elismerés illeti az egyházak vezetőit, kik mindannyian megértve azt, hogy mit jelent a Zöldkereszt munkája Nagyváradra nézve, templomaikban a családvédelemről tartottak szentbeszédet. Ugy a katolikus, református, evangélikus, mint unitárius templomok lelkeszei egy-egy szentbeszéddel emelték a Zöldkereszt gyűjtőnap erkölcsi sikerét, mely nem mulhat el a lelkekben sem nyomtalanul.

azok a kijelölt kis- és nagykereskedők, akik közérdekellenesen tevékenykednek, szinleges, vagy névleges iparüzést folytatnak, vagyis akik alaposan illethetők azzal a váddal, hogy „strómanok“. Továbbá nincsenek egyes kijelölt kereskedők birtokában fontos közfogyasztási cikkekre vonatkozó olyan engedmények, amelyek jövedelemhalmozásra vezethetnek. Vizsgálat tárgyává kell tenni, nem adtak-e ki valamely szakmában tulsok engedélyt, ami a versenyviszonyok romlását idézheti elő.

Felkérte végül a miniszter a kamarákat, hogy a kijelölés megvonására vonatkozó javaslatukat a jelzett bizonyítékok felsorolásával a területileg illetékes közellátási felügyelőség útján terjesszék fel, de a közellátási felügyelőségek a maguk részéről is kötelesek állást foglalni a kijelölés megvonása tekintetében. Egyidejűleg be kell jelenteni, hogy a megszűnő kijelölés helyett szükség van-e újabb kijelölésekre.

Milyen munkaviszonyban van az utazó cégével?

Pernyertes lett egy utazó a szolgálati viszonyt tagadó céggel szemben

A Magyar Tudósító jelenti: Az egyik fővárosi vállalat ellen volt utazója pert indított. Keresetében előadta, hogy több mint öt éven át volt a cég alkalmazásában, amikor állását hathavi felmondással megszüntették, de csak háromhavi járandóságot fizettek ki, míg a végkielégítést egyáltalán nem kapta meg. Ezért elmaradt illetményei megfizetéséért megindította a pert. A keresettel szemben a vállalat azzal védekezett, hogy az utazóval szemben nem szolgálati, hanem megbízási viszonyt létesítet-

tek; tehát sem felmondási járandóságot, sem végkielégítést nem kell fizetniük. A lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapította a bíróság, hogy az utazó átvette a cég áruinak képviselőjét az egész ország területén való eladásra, a főváros kivételével. A vevőkört köteles volt a cég által felállított útiterv szerint látogatni és e tevékenységéről minden hét végén jelentést tenni. Az utazót a MAB-nál bejelentették. Később a megállapodást úgy módosították, hogy csak hetven várost kell évente négy-

Kerékpárok részletre is Alkatrészek

Pálffy KUHNE-lerakat
Mussolini-tér 16-a. Telefon: 15-24

szer felkeresnie és külön beleegyezésük nélkül még csak egy cég képviselőjét vállalhatta. Mindezek alapján a törvényes megállapította, hogy a kereset alapos és a vállalatot a peresített szolgálati illetmények megfizetésére kötelezte. Az ítélet indoklásában a bíróság kimondta, hogy az ügynök és a munkaadó között szolgálati viszony akkor áll fenn, ha az ügynök (utazó) munkája egészen, vagy részben tartósan függőségi jelleggel le van kötve a munkaadó részére. Ezt a tartós leköötöttséget a jelen esetben a bíróság igazolva látta, mert munkaidejének túlnyomó részét leköötötte a vállalat részére. Közömbös, hogy az útiterv megállapításában az utazó is részt vett, mert ez részben a cég érdekében állott tekintettel arra, hogy a vidéki viszonyokkal ismerős utazó célszerűbben állapíthatja meg, mikor hova utazzék. Nem lényeges az sem, hogy a megbeszélte útitervtől egyes esetekben eltért, mert mindez nem érintette a cégnak azt a jogát, hogy az utazótól a szerződésben vállalt kötelezettség pontos betartását követelje. A felek között tehát szolgálati viszony létesült. Alátámasztja ezt az is, hogy maga a cég is felmondta az utazó állását, megígérte, hogy a felmondási illetményt és a végkielégítést megfizeti, amely kötelezettségvállalás már magában véve is megállapítja az alperes fizetési kötelezettségét.

Vitán Zoltán a Magyar Tűzharcos Szövetség országos választmányában

Vitán Zoltánt, a Nagyvárad Tűzharcos Főcsoport vezetőbiztját, a Magyar Olasz Bank nagyváradai fiókjának főköket beválasztották a Magyar Tűzharcos szövetség 24 tagú országos választmányába. Ezen alkalomból a főcsoport tagjai meleg ünneplésben részesítették. Bodó Albert előadó bajtárs üdvözölte őt a 3508 főt számláló, katonásan fegyelmezett, az új Európa szellemében nevelt és oktatott főcsoport nevében.

A malmok őrlési jogosítványát már július közepén kiadják

Az iparügyi minisztérium rendelkezése szerint — mint ismeretes — július hó 31-ig kell beadni kereskedelmi őrlésre jogosítványt kérő malmok ilyen irányú kérelmét. Az előrehaladott időnyre való tekintettel eddig máris több, mint ezer őrlőüzem adta be kérvényét az iparügyi minisztériumnak, hogy az 1942—43. gazdasági évre őrlési jogosítványt nyerjen el. A napról-napra növekvő anyagfeldolgozása a minisztériumban gyors ütemben folyik és az őrlési jogosítványok kiadásának első csoportja július közepén, azonban legkésőbb július 18-ig megtörténik. Egy-két héten belül ugyanis előreláthatóan megkezdődik az úgynevezett exportőrlelés, amelynek az első csoportban kijelölt malmok fognak közreműködni.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjé Magyar Lapok-at.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DRZSÓ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HITLER ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA SALAZAR MINISZTERELNÖKHÖZ. Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: Abból az alkalomból, hogy Salazar portugál miniszterelnök és külügyminiszter most töltötte be kormányalakításának tizedik évfordulóját. Hitler vezér és kancellár szívvel és tővel intezett hozzá. Ribbentrop birodalmi külügyminiszter szintén táviratban talmácolta szerencsekívánatait az évforduló alkalmából.

FINNORSZÁG KÖVETE MEGÉRKEZETT A VATIKÁNBA. Vatikánváros. (MTI) Az OFI jelenti: Finnország szentszéki követe Grippenberg, megérkezett Rómába.

Nagykanizsa országzászlót ajándékozott Csáktornyanak. Nagykanizsáról jelentik: (MTI) Nagykanizsa város községe országzászlót ajánlott fel a Délvidék felszabadításakor Csáktornyanak halálából, hogy 23 éven keresztül hűségesen kitartott a magyarság mellett. Az országzászló lobogóját most népes küldöttség vitte Csáktornyára, ahol a zászlóavatási ünnepségre a muraközi falvak népe is felvonult.

HONVÉDTSZTI ÜDÜLŐT ÁLLÍTOTTAK FEL. A Magyar Országos Tudósító jelenti: Pusztaszenttamásou felállították a honvédtiszti üdülőt, melyet az Országos Földhitelintézet, egy grófi kastély átalakításával rendezett be e célra és ajánlotta fel a honvédség részére. Az avatóbeszédet Antal István miniszter mondta.

Megállapították a gyógyszerügyi segédszemélyzet legkisebb bérét. A MTI jelenti: A belügyminiszter megerősítette a gyógyszerügyi munkabér megállapító bizottságának, a gyógyszerügyi segédszemélyzet legkisebb fizetésére vonatkozó határozatát.

NEM KÖLTÖZIK A FRANCIA KORMÁNY PARIJSZBA. Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: Berlini illetékes helyen semmit sem tudnak arról, hogy a francia kormány Párizsba helyezze át székhelyét.

Temetés. Hajdu Máté 38 éves korában meghalt. Temetése szombaton délután fél 7 órakor lesz a Kocsán utca 28. számánál. (Erdélyi „Concordia“)

SZABAD A RÉZMÉSZPOR FORGALMA. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A rézmészpor forgalmát a földművelésügyi miniszter szabadhadtette. A szállószöveg tehát ezután utalvány nélkül vásárolható.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Követendő példa. A városi közüzemek alkalmazottai jól ekerült június rendeztek az elmúlt vasárnap egyikén a régi vízműtelepen, melynek 314 pengős tiszta jövedelmét megosztották a katonák cigaretta szűkegietéhez való hozzájárulás és a helybeli Zöld Kereszt között. Megható volt, amint a munkások küldöttsége a július 5-i zöldkeresztes gyűjtőnapon egy borítékba téve, átadta a 157 pengőt a közüzemek urnájához azzal, hogy mindannyian tudják és érzik kötelességüket a külső és belső front iránt.

Angol foglyok El Alameinél

Fegyelmetlen leventéket ítél el a rendőrbíró. Nagyvárad. Saját tud. Neveletlen legénykedő leventekötelesek álltak a minap a rendőri büntetőbíró előtt. Valamennyiüket azért vonták felelősségre, mert elmulasztották a foglalkozáson való részvételt. A fegyelmetlen leventéket 10-től 20 napig tartó elzárással büntették meg. A példás eljárás legyen intő példa minden fiatal legényke számára.

NAGY SZENHIÁNY VAN ARGENTINÁBAN. Buenos Aires. (MTI) A Német TI jelenti: A szénhiány Argentínában olyan nagy méreteket öltött, hogy a hatóságok kénytelenek voltak elrendelni a következő 12 hónapra a gázfogyasztás 80 százalékos korlátozását.

Nagy fényvel ünnepelte meg Argentína függetlenségét. Buenos Airesből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Egész Argentínában nagy fényvel ünnepelték meg a nemzeti függetlenség kikiáltásának évfordulóját. A buenesairesi székesegyházban a kormány tagjainak jelenlétében Te Deum volt, amelyet katonai díszvonulás követett.

BOMBAYBAN KOLERAJÁRVÁNY DÜHÖNG. Bengkok. (MTI) A Német TI jelenti: Bombay tartományból érkező jelentések szerint Indiának ebben a részében súlyos kolerajárvány dühög, melynek eddig 218 halálos áldozata van.

Viktor Hugo a nagy francia regényíró világhírű műve a

Notre Dame-i toronyőr

A dráma szereplői: Charles Laughton, Maureen O'Hara, Allan Marshall, Thomas Mitchel.

Szombattól a CASINOBAN

Ma utoljára: **Két lány az utcán**

A NAGYVÁRAD ÉS VIDÉKE IPARTESTÜLET Ruházati és Textil Iparosok szakszervelete értesíti tagjait, hogy a július hónapi cérnautalványokat 1942. július 11-én reggeltől kezdve kiválthatják. Cérnautalványokat lehetőleg személyesen kérjék átvenni, ahánál is inkább, mert ez alkalommal a textil hulladékok eladási vagy átvételi elismervényét kérni fogjuk bemutatni, valamint a petrolium és benzín igénylések összeírása is szakszerűsége teszi a személyes megjelenést. Elnökség.

*** „PARAGAZ“.** A modern gázkémia legújabb vívmánya a „Paragáz“. Egyesíti magában a mérgezőgázok kitűnő előnyeit és feltétlen biztonságát, kárt minden elősít, poloskát, tetveket, molyt, sváb-muszkabogarakat és azok petéit, ugyanakkor az emberre közvetlenül nem veszélyes. — A „Paragázzal“ folyó gázosítási munkálatok alatt nem kell a lakásból kiköltözni, mert amíg a lakás egyik részében féregtelenítének, a többi szobákban nyugodtan lehet tartózkodni. Már több munkálatot végeztek vele és tökéletes pusztító hatásáról hatóságok (kolozsvári diakotthon, siketnémák intézete, rendőrségi fogdák, kórházak) magánosok elismerő levelei tanuskodnak örömmel értesülünk róla, hogy Nagyváradon is létesült Szilgigeti-utca 7. szám alatt egy ilyen „Paragáz“ féregirtó szolgálat és nekünk is módunkba lesz igénybe venni a modern gáztudomány ezen legújabb vívmányát.

Átszervezik az Usztasa mozgalmat. Az NST zagrabi jelentése szerint a Hrvatski Narod című lap az Usztasa mozgalom főtákarának Schoitnak nyilatkozatát közli, amely szerint az egész mozgalmat átszervezik. Az átszervezés nemcsak a mozgalom vezérére, hanem az egész felépítésére vonatkozik. Az átszervezés a vezéri és hierarchikus elv alapján történik és azt rövidesen végrehajtják.

MEGJELENT AZ ÚJ TERMÉSENDELET RÉSZLETES MAGYARÁZATA. Az új termés felhasználásáról szóló rendeletek a legközvetlenebbül érdeklik a termelő gazdákat, a mezőgazdasági munkavállalókat és alkalmazottakat, a cséplőgéptulajdonosokat, a csépléssel foglalkoztatottakat, malmokat és azok alkalmazottait, de fontos és felelőségteljes kötelességeket irnak elő a közigazgatási és tanügyi közegek számára is. Ezért végeztek közérdekű és hasznos munkát dr. Holecky Endre és dr. Kardos Tibor miniszteri titkárok, akik a rendeleteket ismertető és gyakorlatilag magyarázó formában dolgozták fel. A rendeletek kérdés és felelet formájában tárgyaló és a fontos határidőket naptári pontossággal összefoglaló füzet most jelent meg. A 84 oldal terjedelmű kis kézikönyv 1.20 pengős áron rendelhető meg az ár előzetes beküldése mellett. „Az új termésrendelet“ Kiadóhivatalánál: Budapest, V. Katona József-utca 23-a. Telefon: 111-098.

BÉREMELÉST KÖVETELNEK AZ ANGOL VASUTASOK. Vichy. (MTI) Az OFI jelenti: Londoni jelentés szerint az angol vasutasok kongresszusa határozatot fogadott el, amelyben valamennyi vasutas számára heti 10 szilling fizetéscmelést követel.

Pétain visszatért Vichybe. Vichyből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: Pétain államfő vidéki körutjáról visszatért Vichybe. Az állomáson Laval kormányfő fogadta, akivel később hosszabb megbeszélést folytatott.

KINEVEZÉS AZ OTI-NÁL. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Hivatalos Lap mai száma közli, hogy a belügyminiszter a Társadalombiztosító Intézeteknél a fogalmazói műszaki biztosítás matematikai tisztviselői létszámába ifj. dr. Medvigy Gábor nagyváradi lakost a főiskolai műnősítéshez kötött állami állásuknál megállapított fizetéssel ideiglenes fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

Kommunista központot fedeztek fel Bolognában. Párizsból jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Az a körülmény, hogy a francia főváros egyes ipari negyedeiben fokozott kommunista tevékenység folyt, arra indította a rendőrséget, hogy vizsgálatot indítson. Bolognéban sur Seinenben kommunista központot fedeztek fel. A leleplezés alapján 20 egyént tartóztattak le és nagymennyiségű propaganda anyagot foglaltak le.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR 1942. augusztus 14-24. Kedvezményes utazásra jogosító vásári igazolványok csak korlátozott számban lesznek kibocsátva 3 pengő 50 filléres áron. Siessen elővételben megszerezni az ipartestületnél. Nagyvárad, 1942. július 6. Ipartestület elnöksége.

TIZ FILLÉR A SZINHÁZI KEDVEZMÉNYES ÉS SZABADJEGYEK UTÁN. A Színművészeti Kamara választmánya elhatározta, hogy szeptember 1-től kezdve úgy a fővárosi, mint a vidéki színházak igazgatói által kiadott szabadjegyek és különböző kedvezményes jegyek után azok tulajdonosai jegyenként 10 fillért kötelesek fizetni a kamari tagok segélyalapja javára. (Magy. Tud.)

Kailani szövegét terjesztik Egyiptomban.

Ankara. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Radio Mondial híradása szerint Kairó és Alexandria utcáin röpcédulákat szórta el, amelyek Kailani volt iraki miniszter Egyiptomhoz intézett kiáltványát közli. A röpcédulák terjesztői ellen a rendőrség eljárást indított. Az egyiptomi rendőrséget egyébként az angol katonaság közvetlen ellenőrzése alá helyezték Róma. (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A Tribuna Istanbulból szerzett értesülése szerint a brit hatóságok Kairóból óriási mennyiségű okiratot köteget szállítottak el Jeruzsálembe.

Kávéházakban és vendéglőkben kérjék a „MAGYAR LAPOK“-at.

Mit tartalmaz a vörös- és foghagyma forgalmát szabályozó rendelet?

Nagyvárad. Előző számunkban már megírtuk, hogy a kormány rendeletileg szabályozta a vörös- és foghagyma forgalmát. A rendelet fontosabb intézkedéseit az alábbiakban ismertetjük:

Vöröshagymát és foghagymát a termelőtől viszonteladásra, szárító vagy konzervüzemben való feldolgozásra kizárólag a Mezőgazdasági Termelők Egyesült Szövetkezete (Budapest, V. Deák Ferenc-utca 6), mint az Országos Hitelszövetkezet tagja vásárolhat.

Termelő a saját termésű vörös- és foghagymáját étkezési célra a fogyasztónak vagy fogyasztó részére árusító kiskereskedőnek közvetlenül is eladhatja. Szárító- és konzervüzemek csak a Szövetkezet által az előző bekezdés szerint vásárolt és forgalombahozott hagymát dolgozhatják fel. Ez a rendelkezés a zöld hagymára is vonatkozik. A rendelet a továbbiakban úgy intézkedik, hogy a hagymát bármilyen mennyiségben egyik helyiség területéről a másik helyiségbe szállítani csak a Szövetkezet útján lehet. A Szövetkezet minden esetben díjmentes szállítási engedélyt állít ki. Ez az engedély a kiállításától számítva tíz napig érvényes.

A Szövetkezet köteles a neki felajánlott hagymát az ország egész területén folyamatosan a hatóság által megállapított áron megvásárolni és a fogyasztás szükségleteiről is az illetékes minisztériumok által meghatározott módon gondoskodni. A rendelet szerint a közellátási miniszter elrendelheti a hagymakészletek bejelentését, zár alá vételét és igénybevételét.

A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

RÁDIÓ

SZOMBAT, JULIUS 11.
Budapest I.

- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Országos Postászenekar.
- 11.20 Áriák és dalok.
- 11.40 Hogyan főzzünk kávé szirral? — Irta Schriber Lajosné. A Közélet-társági Minisztérium rádióelőadása.
- 12.40 Az 1. honvédegyeszed zenekara
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat
- 14.00 Szórakoztató zene.
- 15.20 A kassai rádió műsorából.
- 16.10 Ifjúsági rádió.
- 17.15 Skolli Ottó turisztikai előadása
- 17.45 Utry Anna és Balint Zoltán énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara.
- 18.35 Hangképek innen-onnan.
- 19.20 Tarka mókák — vidám órák.
- 22.15 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 22.25 Amit a bécsi erdő mesél Strauss-keringők.

Budapest II.

- 18.35 A földművelésügyi, minisztérium mezőgazdasági fiórája.
- 19.00 Martzy Johanna hagedül.
- 19.25 Finnországi emlékek. Dr. Juhász Jenő előadása.
- 20.00 Hírek.
- 20.16 Ugetőversenyeredmények
- 20.20 Respighi-művek.
- 21.10 Török-magyar művelődési kapcsolatok. Hassan Elek előadása.
- 22.10 Rézlet a Székesfehérvári Zenekar olasz estjéből. Közvevítés a Károli-kertből. Hangfelvétel.

Férfiruhákat használtak, legjobban lehet, eladhat

MOLNÁR

használsruha üzletében
Bémer-tér 1. (udvarban.)
Hívásra hazhoz jövök.

Általános mozgalom indult a kéményseprés községe-sítése érdekében

Határozatot hoztak a segédek közgyűlésén a községe-sítés általános előmozdítására

A Magyar Tudósító jelenti: A kéményseprőiparban egyideje napirenden van a községe-sítés problémája. Különös aktualitást kapott ez a kérdés akkor, amidőn az erdélyi városok visszatértek az anyaország kebelébe. A román megszállás ideje alatt ugyanis ezekben a városokban községi kezelésbe vették a kéményseprést. Természetesen a kéményseprő-mesterek a jelenlegi állapotok fenntartása mellett vannak, ellenben a segédek szívesen látnák a községe-sítés bevezetését. A nemrég tartott közgyűlés alkalmával indítványt is terjesztettek be ilyen értelemben és a közgyűlés egyhangulag el is határozta, hogy mindent elkövet a kéményseprőipar községi kezelésbe való vételéért.

A kérdés különösen érdekli a nagyváradai kéményseprőket, mert néhány hónappal ezelőtt a város törvényhatósága is tárgyalta és előterjesztést

tett a belügyminiszternek a régi kerületek felállítására és mestereknek való bérbeadására. A nagyváradai kéményseprők szintén a községe-sítés mellett vannak, mert ez minden tekintetben kedvezőbb helyzetet jelent számukra. A nagyváradai kéményseprők a Közüzemek alkalmazottai is így részesülnek a községe-sítésnek nyújtott sok előnyben. Ezek a kéményseprők többnyire idősebb, családos emberek, akik a régi kerületek visszaállítása esetén nem mind kaphatnának kerületet és így vállalnok kellene a segédek kondíciókat, ami természetesen nagy visszaesést jelentene helyzetükben.

A kéményseprés községe-sítése ezen felül a polgárság szempontjából is előnyösebb, azért remélhető, hogy a kéményseprőség mozgalma rövidesen általános lesz és annyira megerősödik, hogy kedvező elintézkést nyer.

Segédmotorosok figyelmébe! Motorkerékpárok, varrógépek speciális javítását garanciával megkezdtem. Használt motorkerékpárt vezek és eladok
JAKAB műszerész Kossuth Lajos-utca 5. szám. Telefon: 23-30

Kik adakoztak a kapucinusok templomának megújítására

Nagyvárad. Sokan talán hitetlenkedve fogadták a helybeli kapucinus rendház főnökének, P. Somhegyi Veremundnak azt a szándékát, hogy az idő vasfoga által nagyon megviselt kapucinus templomot kijavíttassa.

A gyűjtés mégis megindult és már is szép eredményeket ért el. Mai számunkban megkezdjük az adakozások nyugtázását azzal a megjegyzéssel, hogy a kapucinus atyák hálás szívvel gondolnak minden, a legkisebb adományra is, a nemes adakozók nevét imáikba foglalják és kéri továbbra is a szíves adományokat, mert a kijavításhoz szükséges összegnek még csak a fele gyűlt össze.

Dr. Scheffler János 100, dr. Schrif-fert Béla 30, Brösztel Lajos 100, dr. Beöthy György 60, dr. Lestyán Endre 60, „Monika közösség” 200, dr. Scheffler Ferenc 50, Szent László nyomda rt. 30, M. kir. csendőrskola par. 74.20, Mártonfy Zoltán 50, Belvárosi filmszínház 50, Bittenbinder János 50, Magyar Nemzeti Bank 100,

M. M. 100, „Szentlélek Szövetség” 100, Cziller Imre 50, Poszek Gyula 40, Várad Malom és Ipartelepek 50, Magyar Ált. Hitelbank 100, Pesti Magyar Ker. Bank 100, Havranek Atajos 100, özv. Harmath Károlyné 20, Hagedorn János 20, Népszövetségi Hitelintézet rt. 20, dr. Pataky Arnold 20, Bartoss Ferenc 20, Andrényi Károly és Fiai rt. 20, Paál Anikó 20, Wallner Győző 20, Tarnok László 3, özv. Farkas Imréné 3.10, Dorneyi Imre 5, dr. vitéz Törő Istvánné 3, Keresztes Antal 3, özv. kisszántói Doboz Mihályné 5, Kovács Laura 5, M. M. 4, M. kir. 1. lovas tüzérszotpar. 5, özv. Popa Mihályné 5, Horváth Ferenc 10, özv. Fábrián Józsefné 10, N. N. 10, Barabás Gézané 10, özv. Kajtár Györgyné 10, Vince Ferenc 10, özv. Holeszákné 10, Darvas Kálmán 10, Bucskóné 15, Zitzman Irma 10, Hadrava Nándor 10, özv. Hapraczky Antalné 10, György János 10, özv. Vojszáné 10, Kovács Istvánné 10 pengő. *Folytatjuk.*

Arany-, ezüst-, brilliáns tárgyak, svájci anker órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása **Acs Tibor,** Széchenyi tér 6.

Vasárnap kapják meg felszerelésüket a kolozsvári versenyre induló válogatott levente atléták

Nagyvárad. A kolozsvári hadtestbajnokságra készülődő leventék vasárnap tartják utolsó versenyszerű edzésüket az Erzsébet-liget salakján. Ekkor kerül kiosztásra az indulók kö-

zött a felszerelés. Minden atléta futócipőt, sportcipőt és válogatott mezt kap. A versenyen való megjelenés minden készülődő fiatal hazafias kötelessége.

Ma állítják össze a Debrecenben szereplő tizenegyet

Nagyvárad. Csütörtökön délután nagy kétkapus edzést tartott a Debrecenbe készülődő NAC. Ellenfele az utánpótlás csapata volt. Az edzésről hiányzott Tóth Matyi és Deményi. A gyakorló mérkőzést a távollévő Rónay edző helyett Krüger Károly sportigazgató vezette le. A fiúk a szokatlanul nagy hőség ellenére is aránylag frissen játszottak. Örvendetes volt a fiatalok lendületes játéka. A csapat végleges összeállítása még nem ismeretes, arra valószínűleg csak a holnapi erónléti edzés és fürdő után kerül sor.

A zöldfehérek a jelek szerint vasárnap reggel a menetrendszerű vonattal utaznak át Debrecenbe.

Leventék!

A sport — honvédelem! A kolozsvári hadtest hajnokságra 13-án, hétfőn a partfürdőben tartjuk a válogatást. (Strand fürdőben.) Ezen minden úsznitudó levente megjelenése kötelező! A leventék pontban 18 órakor találkoznak a fürdő bejárata előtt. Úszó felszerelést mindenki hozzon magával. Szébb Jövőt. Városi levente parancsnokság.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Magánház nagy telekkel 10.000 P-ért eladó. Erdeklődni dr. Dobay és dr. Könyves ügyvédi irodájában, Szaniszló-utca 4. 688

Eladó 80 pengőért asztalispór és egy tiszta 25 literes boroshordó Nagytice-utca 10. (Gerliczy-utcai vasúti átjáró-híd fölött). 689

Különféle

Rózsakert vendéglőben szombat és vasárnap disznótörős vacsora, melyre tisztelettel meghívja vendégeit Csereb Mihály vendéglőmester. 690

„Hombár” albizományosokat Bihar vármegye összes községeiben felveszik Csiba Lajos, Nagyvárad, Bémer-tér 4. l. e. 684

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, butorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgálat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21-96. 604

Elveszett

Elveszett Fugyivásárhely felé vezető uton Gyaraki Antal névre szóló rat-csomó. Becsületes megtaláló adja be a kiadóra, illő jutalom ellenében. 688

Elveszett 5 darab kenyérjegy. Mészáros Mihály névre, Hattyu-u. 40. Becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. 683

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.